

NOVÉ PRAŽSKÉ ČTVRTI —

- Rozcestník požadavků a doporučení
- Analýza současného stavu
- Příklady dobré praxe

HL. M. PRAHA A NOVÁ VÝSTAVBA

Cílem města je rozvíjet se způsobem splňujícím kritéria udržitelného rozvoje

deklarováno:

— usnesením Rady hl. m. Prahy č. 1025 ze dne 10. 5. 2021

ke schválení Klimatického plánu hl. m. Prahy

— usnesením Rady hl. m. Prahy č. 42 ze dne 17. 1. 2022

ke schválení Strategie hlavního města Prahy pro přechod na cirkulární ekonomiku

DEFINICE UDRŽITELNÉ ČTVRTI

Městská čtvrť

= samostatná jednotka každodenního života obyvatel, kde bydlení, pracovní příležitosti, služby, dopravní spojení i společenské aktivity jsou v dochozí vzdálenosti.

Každá čtvrť má svou charakteristickou atmosféru a často i vlastní název.

Udržitelná městská čtvrť

= je taková část města, kde se dobře žije – dnes i v budoucnu. Její návrh je založen na promyšleném konceptu, který spojuje **ekologickou odpovědnost, sociální spravedlnost a ekonomickou stabilitu.**

Cílem jsou vyvážené, funkčně smíšené a otevřené čtvrti, které podporují komunitní život, nejsou zátěží pro životní prostředí a pomáhají zmírňovat dopady změny klimatu.

MĚŘÍTKO – ZARÁMOVÁNÍ

PROJEKT SE ZAMĚŘUJE NA:

- všechny fáze land developmentu
- všechny aktéry udržitelnosti městských čtvrtí

- URBANISTICKÉ CELKY, ne jednotlivé domy
- NOVÁ VÝSTAVBA, ne stabilizovaná území

CÍLOVÉ SKUPINY

- **POLITICKÁ REPREZENTACE**
garance hlavního cíle deklarovaná schválenými strategickými dokumenty
- **IPR Praha**
v roli hlavního nositele a uživatele výsledků projektu a zároveň klíčového implementačního garanta
- **DALŠÍ MĚSTSKÉ ORGANIZACE A SPOLEČNOSTI** v roli implementačních subjektů pro projekty v jejich garancích
- **MĚSTSKÉ ČÁSTI**
v pozicích samosprávných (zejm. konzultační role stavebních záměrů) i v pozicích přenesené státní správy (implementace principů do ÚPD skrze pořizovatele)

- **SOUKROMÍ INVESTOŘI**
v roli důležitých implementačních partnerů při přípravě investičních projektů – na dobrovolné bázi

- **ODBORNÁ VEŘEJNOST**
zapojení do tvorby doporučení + inspirace pro vlastní odbornou praxi
- **ŠIROKÁ VEŘEJNOST**
osvěta a zvyšování povědomí o tématech udržitelnosti

KONZULTACE S AKTÉRY

ZAPOJENÍ V MINULOSTI

- **KANCELÁŘE ODBORNÝCH SEKCI IPR**
- **BANKY**
Reiffaisenbank, ČSOB, KB Enviros
- **DEVELOPERSKÉ SPOLEČNOSTI**
PDS, JRD, Passerinvest, Skanska, Karlin Group
- **DOSS, ODBORY MHMP**
odbor ochrany ŽP, NPÚ
- **ODBORNÍCI**
UCEEB ČVUT, FA ČVUT, Grinity, Rethink Architecture, aj.
- **PROJEKTANTI, ARCHITEKTI**
UNIT, ČKA, RE:ARCHITEKTI, TAKTIKY, PHAP
- **VEŘEJNOST**
dotazníkové šetření se zapojením veřejnosti

AKTUÁLNÍ A BUDOUCÍ SPOLUPRÁCE

- **DEVELOPERSKÉ SPOLEČNOSTI (navazující spolupráce)**
JRD, Skanska, Karlin Group, Passerinvest
- **MĚSTSKÉ ORGANIZACE**
TSK, DPP, THMP, Pražské služby, TCP, PVS, PVK,...
- **ODBORY MHMP**
odbor investic, odbor územního rozvoje
- **MĚSTSKÉ ČÁSTI (navazující spolupráce)**
Praha 7, Praha 9, Praha 12
- **VEŘEJNOST**
spolky

CÍLE PROJEKTU

- Podpora integrovaného navrhování: celostní přístup, kde jsou všechny aspekty udržitelnosti zvažovány od začátku projektu
- Konsolidace a zpřehlednění požadavků města
- Zajištění konzistence při vyjadřování k záměrům, argumentační podpora při posuzování projektů ze strany veřejné správy
- Identifikace překážek při zavádění udržitelných řešení
- Inspirace a příklady dobré praxe

PLÁNOVANÉ VÝSTUPY PROJEKTU

NOVÉ PRAŽSKÉ ČTVRTI – AI rozcestník požadavků a doporučení

NOVÉ PRAŽSKÉ ČTVRTI – Analýza současného stavu

NOVÉ PRAŽSKÉ ČTVRTI – Příklady dobré praxe

AI ROZCESTNÍK POŽADAVKŮ A DOPORUČENÍ

- cílená doporučení na základě konkrétního dotazu uživatele
- usnadnění orientace v závazných i nezávazných dokumentech
- filtrace podle: nositele projektu, fáze projektu, míry závaznosti požadavku, ...
- prioritizace doporučení podle poměru realizovatelnost / přínos
- doplnění o příklady z praxe

DATABÁZE OPATŘENÍ

- datový zdroj AI rozcestníku

ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

- zhodnocení aktuálního stavu implementace požadavků
- rozpoznání DEFICITŮ A PŘÍLEŽITOSTÍ v pražském prostředí
- IDENTIFIKACE BARIÉR

PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE

- vybrané příklady realizací z ČR a Evropy
- hlubší znalost procesu

DATABÁZE OPATŘENÍ

Kapitola	Princip	Opatření	Příklady řešení	Databáze realizací	Náročnost realizace	Druh překážky/ omezení	Vysvětlení + zodpovědnost za...	Autorita - kdo	Autorita - kdy	Provedení - kdo	Provedení - kdy	Správa - kdo	Komentář - Kdo a Kdy	Legislativa	Strategie	Další materiály	Mezery v podkladech
POLYFUNKČNÍ ČTVRTI	Pro občanskou vybavenost jsou navrženy dostatečné kapacity pokrývající potřeby nové čtvrti i stávající nedostatek.	Vymezit v návrhu dostatečnou kapacitu ploch/pozemků/částí bloků, které mají sloužit školské vybavenosti. Při návrhu zohlednit též kapacity stávající vybavenosti v území i širším okolí.	Návrh určuje přesně vymezené území pro školskou vybavenost. Ideálně vychází z celoměstské koncepce školské vybavenosti. Navržené plochy umožňují výstavbu kapacit školských zařízení pokrývající navýšení kapacit území.	Čtvrť Letňany-Kbely; Západní Město, ZS Třináctka v Praze 13, aktuálně ve fázi DPZ; RothNEUSiedl; Nordwestbahnhof; Nordhavn; Brøset;	<ul style="list-style-type: none"> 1. bez překážek 3. překážka na s... 	<ul style="list-style-type: none"> legislativa - není podpor... procesní majetkoprávní problémy kompetenční - není jasn... 	implementuje se běžně, standardní prostorové nároky jsou ale často protichůdné oproti požadavku na kompaktní město, stálo by za zhodnocení podpora sdílených řešení, např. integrace hřišť do přílehlých VP a jejich možnost využití obyvateli mimo časy výuky. Stejně tak bývá problematická integrace školských staveb do obytné zástavby z hlediska následné správy, vhodná by byla systémová podpora kombinace těchto typů občanské infrastruktury s projekty městského nájemního bydlení (Olšanská, ÚS Palmovka, ÚS Nové Dvory, ÚS Louny Skalka - vytvoření velkého městského superbloku, kde je možné efektivněji kombinovat různé formy něstského bydlení a občanského vybavení)	<ul style="list-style-type: none"> samospráva - o... samospráva - o... IPR Praha veřejný investor občanský spolek obyvatel nové čt... 	<ul style="list-style-type: none"> koncepční fáze zadání územní s... zadání arch./ ur... 	<ul style="list-style-type: none"> projektant, speci... územní studie arch./ urb. studie změna ÚP 	<ul style="list-style-type: none"> samospráva - o... IPR Praha 	Koncepce jednotlivých typů vybaveností by měla být promítnuta do ÚP, který by měl v základu umožňovat realizaci jejich dostatečných kapacit.	viz příloha ROZCESTNÍK-Existující legislativa.docx	viz příloha 3.3 Veřejná vybavenost P.docx	viz příloha ROZCESTNÍK-Další materiály.docx	Neexistence upravených kapacitních a plošných standardů veřejné vybavenosti pro Prahu. Pro vymezení velikosti plochy/pozemku se naní vychází z celostátního doporučujícího materiálu Principy a pravidla územního plánování (viz. rozcestník - další materiály). Chybí celková koncepce umístování školských kapacit na úrovni města.	

Kapitola	Princip	Opatření	Příklady řešení	Databáze realizací	Náročnost realizace	Druh překážky/ omezení	Vysvětlení + zodpovědnost za...	Autorita - kdo	Autorita - kdy	Provedení - kdo	Provedení - kdy	Správa - kdo	Komentář - Kdo a Kdy	Legislativa	Strategie	Další materiály	Mezery v podkladech
DOSTUPNÁ VYBAVENOST	Rozmístění vybavenosti v rámci řešeného území umožňuje její snadnou dosažitelnost pro všechny obyvatele.	Školy se nachází max. 15 minut pěší cesty od většiny obytných budov.	Dítě může bezpečně samo cestovat do školy veřejnou dopravou, škola je převážně dosažitelná do 15 minut cesty. Důsledky opatření: Zvýšení mobility rodičů a snížení užívání individuální automobilové dopravy.	Brøset;	<ul style="list-style-type: none"> 3. překážka na s... 2. komplikace u ... 1. bez překážek 	<ul style="list-style-type: none"> ekonomické majetkoprávní problémy 	Nedostatek financí na realizaci nových škol, malá majetkoprávní držba Prahy v rozvojových územích. Částečně řeší kontribuce (otázka je, jestli pokryjí dostatečně).	<ul style="list-style-type: none"> IPR Praha samospráva - o... samospráva - o... 	<ul style="list-style-type: none"> zadání územní s... zadání arch./ ur... územní studie arch./ urb. studie 	<ul style="list-style-type: none"> projektant, speci... územní studie arch./ urb. studie 	<ul style="list-style-type: none"> územní studie arch./ urb. studie 		V projektech se nekontrolují reálné docházkové vzdálenosti k vybavenosti (pomozí izochrom či reálných cest) - kontroluje se přibližná rovnoměrná distribuce základních zařízení, jako jsou MŠ a ZŠ. U ostatních typů vybavenosti většinou pouze jejich existence.	viz příloha ROZCESTNÍK-Existující legislativa.docx	viz příloha ROZCESTNÍK-Další materiály.docx	Metodika navrhování veřejné vybavenosti pro Prahu, která by revidovala doporučené Principy a pravidla územního plánování a Standardy dostupnosti veřejné infrastruktury vzhledem k specifikům Prahy (vyšší počet uživatelů území oproti obyvatelům, polycentrické město, různé typy struktury...)	

Kapitola	Princip	Opatření	Příklady řešení	Databáze realizací	Náročnost realizace	Druh překážky/ omezení	Vysvětlení + zodpovědnost za...	Autorita - kdo	Autorita - kdy	Provedení - kdo	Provedení - kdy	Správa - kdo	Komentář - Kdo a Kdy	Legislativa	Strategie	Další materiály	Mezery v podkladech
FLEXIBILNÍ VYUŽITÍ	Polyfunkční budovy (s flexibilní správou - možnost střídání využití v průběhu dne/týdne/roku) umožňují lepší zhodnocení pozemku a lepší rozložení nákladů na provoz budov.	V návrhu zohlednit možnost využít uzavřené areály (např. škol) v odpoledních a večerních hodinách.	Prostor je využíván během celého dne. Např. školní sportoviště je využíváno během výuky školou, a poté např. sportovním klubem či veřejností - partnerství mezi školou a klubem / městem na správě prostor.	Nordhavn	<ul style="list-style-type: none"> 1. bez překážek 3. překážka na s... 	<ul style="list-style-type: none"> majetkoprávní problémy kompetenční - není jasn... institucionální 		<ul style="list-style-type: none"> IPR Praha samospráva - R... samospráva - R... samospráva - o... samospráva - o... 	<ul style="list-style-type: none"> správa, provoz arch./ urb. studie územní studie 	<ul style="list-style-type: none"> projektant, speci... správce - MČ 	<ul style="list-style-type: none"> správa, provoz povolení záměru 	<ul style="list-style-type: none"> správce - ostatn... správce - soukr... správce - MČ 	V současnosti v rámci studií neřešeno - možné navržení veřejného hřiště v blízkosti školy namísto hřiště ve školním areálu. Opatření řešeno v rámci správců, nahodile pro jednotlivé případy.(?)			Navrhnout postup implementace opatření - jak by se měl proces změnit.	

**Na závěr několik vybraných principů,
ke kterým směřují doporučení pro nové
pražské čtvrti a které zatím nejsou v praxi
dostatečně naplňovány**

***v rané fázi vzniká dohoda mezi aktéry nad
následnou správou čtvrti***

***základní struktura veřejných prostranství
má být ve vlastnictví města***

***výstavba nové čtvrti pro město nemá být
nevýhodná***

***od rané fáze jsou zapojováni budoucí obyvatelé
i stávající obyvatelé okolních čtvrtí***

***po dobu přípravy je území dočasným způsobem
využíváno***

***existuje prostor pro
udržitelnou komunitu***

***plánování s ohledem na
resilienci, odolnost, flexibilitu,
adaptovatelnost***

důraz na kompaktnost zástavby

***diverzita typologií, diverzita
forem vlastnictví***

cirkularita

rekonstrukce stávajících budov

transformace / konverze staveb

opětovné použití celých komponent

omezení přeskupování hmot

on-site recyklace

předdemoliční audit, materiálový katastr

použití certifikovaných materiálů (EPD)

***technicky jednoduchá a přímočará řešení
veřejných prostranství***

soustředit se na redukci potřeby auta v místě bydliště

docházková dostupnost služeb a vybavení v místě

umístění zástavby na ekologické a kapacitní MHD

podmínky pro bezpečnou a pohodlnou aktivní mobilitu

bezbariérové a pohodlné pěší propojení s okolím

flexibilní legislativa – dnes není možné postavit čtvrť bez parkovacích míst

výstavba parkovacích míst tam, kde je kapacitní MHD může být zatížena vyššími kontribucemi

do parkovného zavést tržní mechanismy - zvýšit cenu tam, kde je vysoká poptávka

energetická optimalizace návrhu

integrace zelené infrastruktury

The background is a light orange color with a white line-art illustration of a busy city scene in Prague. It includes a church with a dome, a construction crane, a person pushing a stroller, a person working at a desk, and various buildings and trees.

Alžběta Stránská
stranska@ipr.praha.eu
+420 721 532 486